

15.1.2016

לכולם שלום,

עתודות – אנו נמצאים בסיום התקופה בה מישור הייחוס של הגנטיקה הישראלית היא שנת 2005. כבר 5 שנים אנו מתייחסים לשנה זו כבסיס להשוואה של ההתקדמות הגנטית. במבחן הפרים הבא, מישור הייחוס "יקפוץ" 5 שנים ויגיע לשנת 2010. תמיד בסיום תקופה, חמ"מ העתודות בישראל מגיע למדדים גבוהים. כמות העתודות החיות ברפת הישראלית לפי טווחי החמ"מ, מעל 850, מופיע בטבלה 1.

טבלה 1: מספר עתודות לפי טווחי חמ"מ – PD11

סה"כ	מספר עתודות	טווח חמ"מ - PD11
	4	גדול מ-1,200
225	48	1,100 -1,199
	173	1,000 -1,099
	197	950-999
594	397	900-949
	404	850-899
1,223		850-1251

אנו ממליצים פרים לעתודות מעל 900 חמ"מ. מכאן שלפי הטבלה, אנו מגיעים ל – 819 פרות עתודות.

שתי הפרות הגבוהות ביותר בחמ"מ – PD11 נמצאות בשני המגזרים: קיבוץ ומושב.

גודל	רגלים	מיקום פטמות	אופן המלטת	אופן		סר"ס	הישרדות	סר"ס	% חלבון	% שומן	חמ"מ - PD11	מס' פרה	משק	ישוב
				פטריות	התמדה									
107	102	98	101	1.3	-0.14	0.6	110	-0.23	-0.02	-0.09	1,251	5495	גזית	גזית
104	101	103	104	-0.23	1.7	3.7	148	0.00	0.01	0.07	1,235	798	גולדנברג צביקה	רמת צבי

שתי הפרות מרשימות, אולם לפרה 798 יש נתונים "המתאימים" יותר לטיפוח הישראלי.

מערכת הטיפוח, השלימה תכנת שידוך מיוחדת המתאימה את הפרים הנבחרים לפרות אלו. בחירת הפר לפרה מתייחסת לפי ספים טיפוחיים שהוועדה מגדירה, טרם השידוכים. ספים אלו גמישים וניתנים לשינוי לפי הדעה המקצועית של הוועדה. גם נושא הקרבה בשארות "טופל" במידע העדכני ביותר שיש למערכת ספר העדר, משילוב אילן היוחסין של הפר X פרה.

אם בעבר, קרבה בשארות צוינה כמותרת או אסורה, לאחר בחירת הפר להזרעת העתודה, הרי בתכנה החדשה, % הקרבה בשארות מופיע במספרים. הוועדה תחליט לפי שיקוליה המקצועיים האם ניתן, או לא ניתן להזריע את העתודה לפי כל הגורמים המופיעים בטבלאות שלפניה.

אחד החידושים המקצועיים שניתנו בתכנה זו, היא השידוך האוטומטי לכלל העתודות הנבחרות לוועדה, עם יכולת שינויים פרטניים על ידי חברי הוועדה. נשמע מוכר? כן, דומה לתכנת השידוך של נטע, אולם "משופרת".

בסיום השידוכים, אפשר לקרוא בטבלה את הגורם העיקרי לדחיית הפר במסגרת השידוכים המוצעים

טבלה 2: תוצאות לשידוך הפרים בוועדת מעניינים מומלצים

אחוזי שימוש של הפר לפי קביעת הוועדה		בחינת קרבת הדם		בחינת הספים - פרמטרים גמישים		תוצאות השידוכים וסיבות הפסילה העיקריות			
מס' פר	שם פר	שימוש %	פרות אפשריות (קרבת דם)	פרות אפשריות (%) (קרבת דם)	התאמה לתאמה (הגדרת הוועדה)	התאמה לפרמטרים %	מס' פרות לפי % שימוש ששודכו	פרות הפרש	סיבת פסילה עיקרית
5755	סופרשוט	9	186	4.9	20	1.2	57	16	שומן %
5742	אדלוויס	9	391	10.3	31	1.9	57	22	סת"ס
7695	אופן	8	370	9.8	34	2.1	50	25	שומן %
5752	פיימוס	8	201	5.3	69	4.2	50	33	שומן %
5762	טרנטון	8	172	4.5	123	7.5	50	32	סת"ס
7733	איסר	8	562	14.8	129	7.9	50	50	סת"ס
5317	ג'וניור	9	493	13.0	284	17.4	57	57	שומן %
7700	גדר	9	444	11.7	358	21.9	57	57	עטין

טבלה 2 לא משקפת את כל הפרים שהוצעו בוועדה, אלא רק דוגמא למספר פרים, ולכן סך אחוזי השימוש של הפרים, מסתכם ל-68% בלבד. מטבלה זו, אנו למדים שבאחוזי שימוש דומים בין הפרים, לאיסר, ג'וניור וגדר נמצאה האפשרות להשתדך עם כל הפרות המוצעות להם, גם לפי קרבת הדם וגם לפי הספים שהועדה הגדירה. לעומת זאת, אדלוויס, למרות אפשרויות רבות לשידוכים לפי קרבת הדם, הוא "נכשל" במציאת פרות מתאימות, בעיקר בשל תכונת הסת"ס (טבלה 2). כך הוועדה, יכולה לסנן את כל שידוכי אדלוויס ולעבור לשידוכים "ידיניים" שלו ולבחון אותם בשיקולים נוספים,

חברנו מספר העדר, אתי ליכט ואפרים עזרא אמונים על הפיתוח והשיפור. ביחד איתנו, נגיע למוצר סופי שיביא לכולנו מכשיר טיפוחי רב עוצמה המאפשר לפקח טוב יותר על שידוכי העתודות.

בחודשים ינואר – נובמבר, 2015 נמצאו 159 ישובים שונים, המתחלקים הן במגזר השיתופי והן במגזר המשפחתי, שקיבלו המלצות להזרעת העתודות שלהם מרמת 850 ומעלה.

הישובים המכילים 6 עתודות ומעלה צוינו בשמות הישובים (טבלה 3). לרפתות המשותפות הגדולות, יש סיכוי רב יותר להיות ברשימה זו, ולו רק בשל מספר הפרות שלהם. ואמנם, כפר גליקסון, חוף השרון, יפעת, גת, רביבים ורגבה הם כולם רפתות של שיתוף מספר רפתות מקוריות יחדיו. ציון מיוחד דווקא לרפתות קיבוציות רגילות עם מספר עתודות רב: יבנה, מענית וסעד.

טבלה 3: מספר משקים עם עתודות חיות מעל 850 חמ"מ שקיבלו שידוכים ממערכת הטיפוח בשנת 2015

שמות ישובים				מס' עתודות/ישוב מס' משקים	
				67	1
				39	2
				21	3
				11	4
				8	5
כפר גליקסון	מענית	יבנה	עין דור	4	6
חוף השרון	גת	יפעת	סעד	4	7
			כפר ויתקין	1	8
			כפר יהושע רמת צבי	2	9
			רביבים רגבה	2	12
				159	סה"כ ישובים

רפתות המושביות המופיעות ברשימה מכובדת זו, ישנו כבוד מכולל. וזאת משום שיחסית, מספר הפרות במשקים אלו קטן, לעומת הרפתות הקיבוציות. טבלה 4 מציינת את שמות המשקים המשפחתיים ש"רוח הטיפוח", לאורך השנים, מביאה בסופו של דבר גם לפרות טיפוחיות מצטיינות. במידה והקוראים המכובדים מוצאים לנכון שיש להם כמות עתודות דומה או רב יותר, נא לעדכן אותי (טעויות, יכולות לקרות) והן יקבלו את הבמה המכובדת הזו בסקירות אחרות.

טבלה 4: שמות המושבים עם מספר העתודות מעל 850 הרב ביותר בישראל

ישוב					
כפר ויתקין - 8 עתודות		רמת צבי - 9 עתודות		כפר יהושע - 9 עתודות	
מס' עתודות	שם משק	מס' עתודות	שם משק	מס' עתודות	שם משק
2	גור - גבע	3	אברמוביץ יצחק	3	יאיר ישראלי
2	לב שביט	2	גולדנברג צביקה	3	פניני שמואל
2	שביל החלב	2	דור דוד	2	יריב שותפות
1	דגני אילן	1	לנדאו שמואל	1	ש. דגן יצור חלב
1	בולטינסקי אמנון	1	ספקטור דוד		

כנוסים באזורים – את השנה התחלנו בשרונה. כינוס ראשון באזור גליל תחתון, שברובו כלל מושבניקים. הכינוסים בשרונה הפכו למסורת שנתית שמשנה לשנה מצטרפים יותר ויותר משתתפים. מארגן הכנס, **יוסי וידה**, נמנה עם הדור הצעיר שצומח בקרבנו. ביחד עם **יינון** והמזריעים, דאגו ודחפו את הרפתנים לצאת ולשמוע הרצאות על:

- פוריות עגלות - יינון
- שימוש בפרים פוריים – מצב קיים והמלצות - אמיר
- דרכים נכונות בבחירה והזרעת פרי הלוח – יואל

זאת כמובן לאחר פתיחה של **אלון** הנותנת תמונה כללית על אירועים עדכניים המתרחשים בענף שלנו. הפגישה הייתה באווירה טובה, ארוחת בוקר על השולחנות ושיחה ערה בין הקהל לנציגי שיאון. גם נוכחותם של מזריעים, שהתאמצו לסיים יחדיו את מכסת ההזרעות באזורים שלהם, טרם הגיעם לכנס, תרמה לשיתוף הפעולה היפה הקיים בין שיאון ללקוחותיה.

שתי תמונות המנסות להמחיש את האווירה בכנס שרונה. בעתיד הקרוב, נסתובב בכל אזורי הארץ וניתן את "משנתנו"

שבת שלום לכולם,
יואל